

Johan Vilhelm Snellman yliopiston nuorisolle

[04/06](#)

Johan Vilhelm Snellmanin syntymästä on 200 vuotta. Täyttäessään 70 vuotta 12. toukokuuta 1876 oli hän lukuisten juhlallisuuksien, seremonioiden ja puheiden kohteena ja näihin puheisiin hän myös vastasi. Puheessaan yliopiston nuorisolle hän siteerasi vanhaa sananlaskua ”ei yhtään päivää voi kiittää, ennen kuin se on päättynyt”.

”Yliopistossamme kauan oli kaunopuheisuuden professorina Johan Gabriel Linsén, hyvin lahjakas mies, mutta joka, ehkä varhaisemmilta vuosilta, mutta varsinkin perheessään sattuneiden hyvin raskaiden menetysten takia, oli vähitellen saanut varsin herkän ja joskus kiivauteen ärtyvän mielen. Siihen aikaan oli tästä monta kaskua liikkeellä. Ei kukaan ylioppilas kuitenkaan laskenut näitä hänen mielenlaatunsa pieniä ilmauksia viaksi ottaen lähinnä huomioon ne onnettomuudet, jotka olivat koetelleet hänen voimiaan elämän taakkaa kantaessa.

Kaikki, jotka valmistuivat filosofian kandidaatin tutkintoa suorittamaan, tavallisesti ainakin jonkin aikaa kirjoittivat professorin johdolla. Minä olin kerran saanut aineeksi, luullakseni: *Amoenitates senectutis et adolescentiae*. Olin vielä nuori ja kirjoitin siten, kun asia minusta tuntui, ylistin nuoruudenaikaa ja nuorta ikää, pikemminkin surkutellen vanhuutta. Hän tarkasti aineet aina seisoen kirjoittajan vieressä salissaan. Kun hän tuli ulos ainekirjani kädessään, olivat hänen ensimmäiset sanansa, ennen oikaisuihin siirtymistä: ”herra ylistää nuoruutta, halventaa vanhuutta; ihminen siis merkitsisi sitä enemmän mitä lähempänä hän on eläintä.” Se oli hyvin jyrkkä sana. Hän jätti vihkon käteeni ja meni työhuoneeseensa. Mutta koska tunsin hänen tapansa ja tottumuksensa, seisoin sävyisästi paikoillani odottaen. Hän tuli hetken kuluttua jälleen ulos. Olin syvästi liikutettu, nähdessäni kyynelten jälkiä hänen silmissään.

Sanoin hänen lausetapaansa hyvin jyrkäksi; mutta siinä on syvälinen totuutensa. Sillä ihmisen on uurastettava luonnon siteistä hengen vapauteen. Tämä työ, se käy vain hitaasti; vasta vähitellen hän saavuttaa kyvyn tuntea ja arvostella maailmaa, jossa hän elää, arvostella ilmiöitä hengen maailmassa erittäinkin, jossa hänen on toimittava. Vasta vähitellen hän kykenee selvästi käsittämään elämänsä päämääriä ja vasta vähitellen hän saavuttaa sen tahdonvoiman, joka tekee hänet kykeneväksi toteuttamaan nämä päämäärät. Siten hänen ankarat sanansa olivat minulle sopivana ojennuksena.

Kuitenkin, nuoruuselämä on ihana, nuoruudenaika on ihana, ihana, koska se on niin rikas toiveista, koska, jos tätä rikkautta ihmisrinnassa ei koskaan olisi ollut olemassa, ei myöskään koskaan olisi seurannut työtä ja tointa, ihmiskunta ei koskaan olisi nähnyt niitä, jotka ovat vieneet sen asiaa eteenpäin.

J. V. Snellman: *Kootut teokset*

Suomentanut Lauri Viljanen.

Kuva:
Maalauksen omistaa Pohjalainen valtuuskunta
tekijä: Oskar Nylander